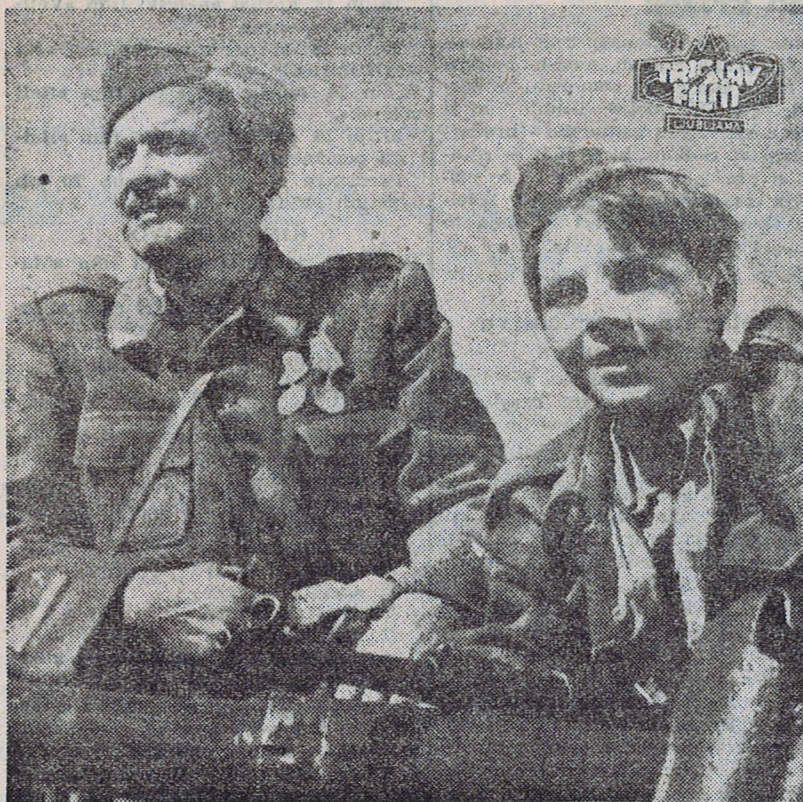

Prvi slovenski umetniški film „Na svoji zemlji“ v naših vaseh

V mesecu aprilu prikazuje potujoči kino Gorica po vsem našem okraju prvi slovenski umetniški film »Na svoji zemlji«. Ta film je vzbudil velikansko zanimanje, veselje in ponos naših ljudi. Prebivalci vasi, kjer nimajo električne luči ali primerne prostora za predvajanje filma, gredo tudi po več kilometrov peš v drugo vas, da bi prisostvovali tej filmski predstavi. Posebno zanimanje so pokazali Brici, saj so morali preteklo nedeljo predstave v Medani trikrat ponoviti in je film gledalo nad 1200 ljudi.

Film, »Na svoji zemlji« prikazuje narodnoosvobodilno borbo Slovenskega Primorja proti italijanskim in nemškimi osvajalcem. Dogodki, ki se od igravajo v okolici Tolmina, v rojstnem kraju pisca scenarija Cirila Kosmača, ki je kot mladinec, zaradi svojega revolucionarnega dela, preživel nekoliko let v zaporu fašistične Italije. Ti kraji so bili žarišče narodnoosvobodilne borbe Slovenskega Primorja.

Brigade vodijo borbo po primorski zemlji. Vodi jih španski borec Stane

in komandir Sova. Tildica pomaga partizanom in je zadovoljna, da njen Drejc ni odšel k domobrancem. V sredino vsega pa postavi pisec Obrekarjevo družino. Stari Obrekar ali partizanski »Očka Orel« je žrtvoval vse svoje, otroke, doma je le še mali vnuk Boris.

Za tem vidimo kapitulacijo Italije. Primorje je osvobojeno in ljudstvo odhaja v partizane. Odšla je tudi Tildica, samo njen Drejc je ostal doma. Partizani napravijo sabotažno akcijo

in Nemci zaradi tega streljajo talce. Pri tem jim pomagajo tudi izdajalci. Ko neko ženo peljejo na streljanje, ta sezuje čevlje, da gre zadnjikrat bosa po svoji zemlji. Drejc to vidi in ga je sram. Njegova neodločnost pada. Bori se z domobranci in reši ujetu partizanko Tildico.

Ponovno marširajo brigade po primorski zemlji in se zanjo bore. Muči jih glad in zima. Nastopi pomlad. V požgani vasi zvedo borci veselo novice o odloku Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta za priključitev Primorske k Federativni Ljudski republiki Jugoslaviji. Ta vest jim da novih moči za borbo.

V teh poslednjih dneh borbe nemški in domobranski krvniki odkrijejo Obrekarja, partizanskega prijatelja »Očka Orel«. Ubijejo Obrekarico in Obrekarja, reši se le vnuk Boris, ki mu dajo partizani ime »Orlič«.

Borba se nadaljuje. Nemci, domobranci in četniki napenjajo vse moči, da bi onemogočili partizanom pot do morja, do Trsta, in preprečili zmago ljudstva. A v tem času pridejo na pomoč tanki IV. Armade. Po tem ni

bilo več preprek, ki bi mogle zadržati brate — bosanske in slovenske bore.

O tem nam v kratkem govori ta prvi slovenski film, ki je dokument borbe našega naroda. Našemu primorskemu ljudstvu je ta film še bližji, ker prikazuje partizansko borbo prav v naših krajih, ker gledalci s tem ponovno doživljajo, kar so sami občutili v težki narodnoosvobodilni borbi.